

Gewijzigde Begroting 2026

Inhoud

1. Inleiding

2. Toelichting Oorzaken

3. Programmaplan 2026

4. Gewijzigde financiële begroting 2026

4.1. Samenvatting wijzigingen

4.2. Programmarekening

4.3. Categoriele rekening van baten en lasten

4.4. Bijdrage per gemeente

1. Inleiding

In private organisaties, en geregeld ook in publieke organisaties met een andere rechtsvorm, worden begrotingen over het algemeen in het laatste kwartaal van het jaar vóór het te begroten boekjaar gemaakt. Dat geeft de mogelijkheid in te spelen op de laatste ontwikkelingen en gerealiseerde cijfers, en maakt de begroting zo actueel en realistisch mogelijk.

VKB is een gemeenschappelijke regeling en dient rekening te houden met de strikte planningseisen vanuit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Deze noodzaken de VKB tot een zeer vroege oplevering van de (ontwerp)begroting. Afnames moeten bijna anderhalf jaar (!) van tevoren worden ingeschat. In de praktijk leidt dit altijd tot grote spreiding tussen de oorspronkelijke ramingen en de uiteindelijke realisatie.

Omdat overschrijdingen leiden tot onrechtmatigheden in de verantwoording, is een proactieve beheersing van het begrotingsproces noodzakelijk. Om dergelijke begrotingsonrechtmatigheden te voorkomen is in het AB van 5 februari 2026 afgesproken het proces van begroten aan te passen.

De VKB gaat de indiening van de reguliere nieuwe ontwerpbegroting standaard koppelen aan een integrale begrotingswijziging op de lopende begroting. Door deze gelijktijdige indiening worden de meest actuele inzichten en afwijkingen direct in de formele wijzigingsprocedure gebracht. De gelijktijdigheid geeft financieel het voordeel dat er meer lijn zit in de opvolgende begrotingen. Bestuurlijk is het voordeel dat de gemeenteraden niet apart hoeven te worden geïnformeerd op een ander moment.

Met deze achtergrond, bieden wij u graag de gewijzigde begroting 2026 bij deze aan.

Met vriendelijke groet,

Marc Winters,
Directeur VKB

2. Toelichting oorzaken

2.1. Inleiding

In de eerder vastgestelde begroting van 2026 is al aangegeven dat er sprake was van veel onzekerheden die verband houden met de nadelen van de beschreven vroege wettelijke opleveringstermijnen van de begroting. In grote lijnen kon de VKB geen rekening houden met het feit dat er niet bij iedere gemeente nieuwe beleidsplannen zijn vastgesteld. Daarnaast kon op dat moment nog geen rekening gehouden worden met de impact die de landelijke basisdienstverlening zou hebben. En tot slot liep ook het ‘project toekomst VKB’ waarvan de te maken keuzes door de gemeenten en de gevolgen voor de VKB niet duidelijk waren op dat moment.

Ondertussen zijn er op deze vraagstukken ontwikkelingen geweest, het afgelopen jaar, en hebben zich ook weer nieuwe ontwikkelingen voorgedaan die van invloed zijn op deze aangepaste begroting. We beschrijven ze hieronder op hoofdlijnen. De financiële uitwerking wordt verder toegelicht in hoofdstuk 4.

2.1.1. Vaststelling beleidsplannen

Eind 2024 liep het gezamenlijke beleidsplan 2021-2024 af, dat de basis vormt voor de uitvoeringsopdracht van de VKB. De gemeenten Eemsdelta, Het Hogeland, Oldambt en Veendam hebben inmiddels een nieuw beleidsplan vastgesteld voor de komende jaren. De inhoudelijke en/of financiële gevolgen voor 2026 zijn in ieder geval:

- *Hernieuwde omschrijving van het programmaplan (hoofdstuk 3).* De verschillende beleidsplannen sluiten in veel opzichten op elkaar aan, maar kennen ieder hun eigen opzet, accenten en specifiek geformuleerde doelstellingen. In het programmaplan vertalen we deze plannen naar gezamenlijke doelstellingen voor de VKB. Het fundament onder het programma blijft daarbij altijd een zo nauwe samenwerking tussen de gemeenten (1e lijn) en de VKB (2e lijn);
- *Hernieuwde afstemming van taken.* De inzet van gemeenten om onderscheid te maken in 1^e en 2^e lijn, leidt ook tot een nieuwe afbakening van taken. Dat kan invloed hebben op de begroting. Zo is in de afstemming de rolverdeling als het gaat om preventie en voorlichting nog niet definitief en om die reden ook niet meegenomen in deze gewijzigde begroting. Dat kan wijzigen als van de VKB meer wordt gevraagd op dat onderdeel.

2.1.2 De landelijke basisdienstverlening

In 2024 zijn er door het Ministerie van Sociale Zaken, de VNG, Divosa en de NVVK bestuurlijke afspraken gemaakt voor de zogeheten basisdienstverlening van schuldhulpverlening in Nederland. De stapsgewijze invoering hiervan begint ook bij ons steeds meer impact te hebben.

Voor 2026 zijn er in ieder geval de volgende effecten merkbaar:

- *Aanpassing bestaande dienstenaanbod.* Eind 2025 is door het bestuur akkoord gegeven op een aantal aanpassingen van onze diensten. Deze hebben betrekking op: aparte intake voor jongeren, het financieel ontzorgen van statushouders, invoering van Wsnp-begeleiding, en wijziging van crisisintake naar crisesinterventies (zowel in aanvang en gedurende het traject). Deze wijzigingen hebben gevolgen het aantal te declareren uren;
- *Introductie budgetcoaching.* Eén van de aanleidingen voor de basisdienstverlening is de veranderende tijdsgeest in ons domein. Van vóór de klant naar mét de klant werken aan zelfredzaamheid vraagt om intensieve coaching. Inmiddels zijn we gestart met de eerste pilot die nog niet was opgenomen in de eerder vastgestelde begroting;
- *Veranderingsopgave.* De veranderde tijdsgeest, en daarmee een andere manier van werken, vraagt een veranderingsopgave van de organisatie die reeds is ingezet. De ervaring leert dat medewerkers in een dergelijke ontwikkeling een heroverweging maken of de functie en organisatie nog passend is. Omdat de VKB eigen risicodragers is voor de instroom in de werkloosheidswet, houden wij in deze begroting hier rekening mee;
- *Uitbreiding ICT omgeving.* De landelijke basisdienstverlening heeft ook gevolgen voor onze ICT. Inmiddels is Plinkr aangeschaft als benodigde applicatie voor budgetcoaching maar zal in 2026 de VKB ook aan moeten sluiten op andere elementen zoals het schuldenknooppunt en VISH, het digitaal informatiesysteem van het deurwaarders.

2.1.3 Project 'Toekomst VKB'

In 2025 zijn afspraken gemaakt tussen de vijf opdracht gevende gemeenten op het vlak van de schuldhulpverlening. Hieruit komt naar voren dat zij een duidelijk beeld hebben over wat zij zelf willen uitvoeren. Daarnaast zijn zij het eens dat ze voor de uitvoering van specialistische taken en voor de kennis en expertiserol op vlak van schuldhulpverlening een externe partij nodig hebben.

Er is ook consensus over het in gezamenlijkheid maken van een plan ten aanzien van hoe de nieuwe entiteit eruit komt te zien, welke taken op vlak van schuldhulpverlening uitvoert voor gemeenten. Dat plan zal o.a. bevatten: een herijking van de financieringssystematiek, inzicht in juridische consequenties, een voorstel voor de governance en eventuele aanpassing van de GR. Hiervoor is een overbruggingsperiode ingesteld die maximaal 3 jaar duurt (2026-2028) en waarin de huidige afspraken tussen de gemeenten en de VKB gehandhaafd blijven. De gevolgen voor de begroting 2026 zijn in ieder geval:

- *Hernieuwde afstemming van taken.* Deze mogelijke effecten staan in 2.1.1. beschreven;
- *Advisering.* Op het moment van schrijven is het uitgangspunt dat het opdrachtgeverschap van deze planvorming, en daarmee ook de samenhangende kosten, bij de gemeenten landen. Mocht dat niet het geval zijn, en de kosten al in 2026 merkbaar zijn, dan kan dat een effect hebben dat niet is meegenomen in deze begroting.

2.1.4 ICT

Naast toenemende multiproblematiek en veranderende dienstverlening aan de voorkant, wordt ook de achterkant van de organisatie complexer. Het aantal integrale projecten, met impact op de gehele organisatie neemt toe, en bijna in alle gevallen zit daar een ICT component in. Ook de stapeling van benodigde applicaties, door een beperkt marktaanbod van het geheel, maakt ICT complexer. Ook is de constatering dat de VKB van ver komt als het gaat om de ICT infrastructuur

en bezig is met een inhaalslag. Tot slot hebben ook wetgeving en maatregelen op het vlak van cybersecurity gevolgen. In het boekjaar 2026 zal daarvan het volgende merkbaar zijn:

- *Transitie van Allegro naar Smart FMS.* Tijdens de interim controle gaf de accountant het oordeel dat afschrijving van het grootste ingezette automatiseringstraject niet is toegestaan. Het betreft hier een zogeheten SAAS-oplossing waarvan het eigendom ontbreekt, daarom niet mag worden geactiveerd, en de kosten in het boekjaar ten laste van het resultaat moeten worden gebracht. Het effect van deze boekingswijziging is voor de VKB substantieel (106k.);
- *Upgrade serverinfrastructuur.* De VKB moet vóór juli 2026 een inhaalslag gemaakt hebben als het gaat om de upgrade van de kerninfrastructuur. In verband met veiligheidsrisico's kan dat project niet langer wachten en heeft het impact op deze begroting;
- *Landelijke basisdienstverlening.* Naast de toevoeging van een geschikte applicatie voor budgetcoaching hebben de elementen van de basisdienstverlening meer financiële impact, zoals onder 2.1.2. beschreven;
- *Cybersecurity.* In 2025 heeft de VKB een assessment laten doen om het verschil tussen 'is' en 'moet zijn' op het gebied van de nieuwe wetgeving voor cybersecurity te overbruggen. Dat zal extra kosten met zich meebrengen.

3. Programmaplan

3.3.1. Wat willen we bereiken?

In artikel 3 van de Gemeenschappelijke Regeling wordt de doelstelling van de VKB expliciet benoemd. De bank is een kredietbank en heeft geen winstoogmerk. De regeling wordt getroffen ten bate van een zo doelmatig mogelijke uitvoering van de volgende belangen:

- het verlenen van hulp om te komen tot een (duurzaam) financieel stabiele situatie bij inwoners die in financiële moeilijkheden verkeren of dreigen te raken, dit omvat het bieden van ondersteuning bij complexe of structurele schuldenproblematiek en het bevorderen van de gedragsverandering die nodig is om duurzaam financieel (zelf)redzaam te worden en te blijven (budgetcoaching);
- het op zakelijke en sociaal verantwoorde wijze voorzien in de behoefte aan sociale kredieten;
- het voorkomen dat inwoners aangewezen raken op ongeschikte of risicovolle financiële diensten door tijdige, passende en sociaal verantwoorde ondersteuning te bieden.

De visie en doelen van de bij de VKB aangesloten gemeenten zijn momenteel weergegeven in vijf verschillende beleidsplannen: De gemeenten Eemsdelta, Het Hogeland, Oldambt en Veendam hebben nieuwe beleidsplannen vastgesteld, overigens voor verschillende periodes. De gemeente Pekela verwacht dat dit jaar te doen maar hanteert formeel nog het oude beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2024.

De verschillende beleidsplannen sluiten in veel opzichten op elkaar aan, maar kennen ieder hun eigen opzet, accenten en specifiek geformuleerde doelstellingen. In deze paragraaf vertalen we deze plannen naar gezamenlijke doelstellingen voor de VKB. Het fundament onder het programma blijft daarbij altijd een zo nauwe samenwerking tussen de gemeenten (1e lijn) en de VKB (2e lijn).

Uit de vier verschillende beleidsplannen worden de volgende de doelstellingen van de VKB geformuleerd en toegelicht:

- 1. Voorkomen van schulden.** Een samenhangende inzet op preventie, voorlichting en nazorg, in nauwe samenwerking met de gemeentelijke teams die verantwoordelijk zijn voor vroegsignalering. Deze samenwerking is essentieel om inwoners tijdig te bereiken en passende ondersteuning te bieden, en sluit bovendien aan bij de regiefunctie die gemeenten steeds nadrukkelijker willen vervullen binnen het sociaal domein. Deze inzet is erop gericht de kans te verkleinen dat nieuwe of grotere schulden ontstaan, en om daarmee samenhangende maatschappelijke problemen te voorkomen of herhaling ervan tegen te gaan. In lijn met de gezamenlijke visie van de vijf gemeenten werken wij aan een structureel en herkenbaar aanbod voor preventie en voorlichting, gericht op specifieke doelgroepen.

- 2. Laagdrempelige toegang.** Een groot bereik en snelle hulp vraagt om een toegankelijke en herkenbare centrale toegang via de 1e lijn gemeenten, verspreid in de lokale infrastructuur en zonder onnodige bureaucratie. Inwoners moeten zich op elke plek kunnen aanmelden, ongeacht het kanaal of de plek waar zij binnenkomen, zonder drempels of complexe aanmeldprocessen. De gemeente vervult hierbij de rol van eerste toegang en is verantwoordelijk voor de maatschappelijke intake. Wanneer inwoners zich rechtstreeks melden bij de 2e lijn, worden zij in beginsel altijd geholpen en zo snel mogelijk en zonder belemmeringen geholpen met de juiste ondersteuning.
- 3. Bevorderen van integraliteit.** De brede maatschappelijke intake in de 1e lijn vormt de basis om inwoners tijdig en passend te ondersteunen en te bepalen welke aanvullende hulp nodig is. Inwoners krijgen zo de juiste hulp met één samenhangende aanpak en goede regie. Als schuldhulpverlening nodig is, volgt in de 2e lijn een specialistische intake.

Inwoners kunnen zich melden via de gemeentelijke toegang of rechtstreeks bij de uitvoerende organisatie. Ongeacht het meldpunt wordt gewerkt vanuit één samenhangende aanpak. Medewerkers van de uitvoerende organisatie maken onderdeel uit van de 1e lijn, zodat integraal kan worden samengewerkt en de aansluiting met andere domeinen is geborgd. Dit vraagt om nauwe samenwerking tussen de 1e en 2e lijn en ketenpartners, met snelle doorverwijzingen, warme overdrachten en tijdige terugkoppeling aan de gemeenten, zodat regie en samenhang daar behouden blijven.

- 4. Bieden van financiële stabiliteit.** Financiële stabiliteit is een randvoorwaarde voor effectieve schuldhulpverlening. De inzet is gericht op het (duurzaam) in balans brengen van inkomsten en uitgaven, het creëren van overzicht en het op orde brengen van de financiële basis. Waar nodig wordt gewerkt aan schuldenrust om verdere escalatie te voorkomen, dit kan urgente crisisinterventie vragen, bijvoorbeeld bij dreigende huisuitzetting, afsluiting of beslag, zowel bij de start als tussentijds gedurende een traject.

Bij het realiseren en borgen van stabiliteit wordt aangesloten bij de (zelf)redzaamheid van inwoners. Ondersteuning is passend en proportioneel, met als doel zoveel mogelijk zelfstandigheid. Tegelijkertijd wordt erkend dat een substantieel deel van de inwoners langdurig of permanent ondersteuning nodig heeft om stabiel te blijven, bijvoorbeeld via budgetbeheer of beschermingsbewind.

- 5. Oplossen van schulden.** Het oplossen van schulden is gericht op het bieden van (perspectief op) een schuldenvrije toekomst. Wanneer er sprake is van een schuldregeling is een saneringskrediet het uitgangspunt, tenzij de situatie vraagt om een andere passende oplossing. De gekozen schuldoplossing wordt in beginsel binnen een termijn van maximaal 18 maanden gerealiseerd. Indien bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding geven, kan de looptijd van het traject gemotiveerd worden verlengd. Na afronding van het traject wordt passende nazorg geboden om terugval te voorkomen.
- 6. Duurzame resultaten.** De integrale schuldhulpverlening is gericht op het realiseren en borgen van duurzame resultaten. Naast het oplossen van schulden wordt structureel ingezet op het vergroten van de financiële (zelf)redzaamheid van inwoners, onder meer door budgetcoaching, met als doel de kans op terugval te verminderen. Hierdoor ontstaat ruimte voor ontwikkeling op andere leefdomeinen, zoals participatie, scholing en werk (waaronder re-integratie). Op de langere termijn draagt dit bij aan een afname van de inzet van intensieve ondersteuning en aan het beperken van maatschappelijke kosten.

7. Maatschappelijke impact creëren. Het programma van de VKB moet leiden tot het realiseren van maatschappelijke impact. Schuldenproblematiek staat zelden op zichzelf. Het terugdringen en oplossen ervan kan rust en stabiliteit brengen, waardoor ruimte ontstaat voor herstel en ontwikkeling op andere leefdomeinen. Daarmee wordt tevens bijgedragen aan het verminderen van aanpalende maatschappelijke problematiek. De effecten op andere leefdomeinen zijn niet altijd direct en eenduidig meetbaar. Daarom wordt gestuurd op een set prestatievelden die binnen de eigen invloedssfeer liggen:

- Wachtijd tot intake na aanmelding;
- Afwenden van crises;
- Aantal doorverwijzingen vanuit de gemeenten (1e lijn) naar de 2e lijn;
- Duur van budgetbeheer;
- Doorlooptijd van het schuldregelingsproces;
- Aandeel (%) gerealiseerde schuldoplossingen;
- Aandeel (%) uitval tijdens het schuldhulpverleningsproces;
- Aantal trajecten budgetcoaching en bijbehorende resultaten;
- Aandeel (%) recidive;
- Klanttevredenheid.

Deze prestatievelden worden opgenomen in de periodieke sturingsinformatie in de vorm van datagerichte rapportages en dashboards, waarmee de voortgang wordt gedeeld met opdrachtgever, resultaten worden geanalyseerd en tijdig kan worden bijgestuurd.

3.3.2. Wat gaan we daarvoor doen?

Een integrale aanpak van schulden kenmerkt zich door het gelijktijdig werken aan financiële stabilisatie én aan onderliggende of samenhangende problemen op andere leefdomeinen. Daarbij gaat het niet alleen om de aanpak van problematische schulden, maar ook om het voorkomen dat schulden (verder) ontstaan, het tijdig signaleren van risico's en het versterken van de financiële (zelf)redzaamheid. Dit vraagt, waar nodig, om begeleiding gericht op duurzaam financieel gedrag, zoals budgetcoaching en passende nazorg om terugval te voorkomen.

Gemeenten hebben een taak op het gebied van werk en inkomen, zorg, onderwijs en jeugd. Dit is vastgelegd in de Participatiewet, de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Wet passend onderwijs en de Jeugdwet. De taak op het gebied van schuldhulpverlening hangt hier nauw mee samen. Financiële problemen en schulden kunnen een belangrijke belemmerende factor zijn voor volwaardige deelname aan de samenleving. Integrale dienstverlening dient bij te dragen aan het bereiken van beleidsdoelen op het terrein van armoedebestrijding, participatie, re-integratie, welzijn, zorg en openbare orde.

Toegang tot de schuldhulpverlening

De Handreiking Basisdienstverlening Schuldhulpverlening (2024) benadrukt dat gemeenten ervoor moeten zorgen dat schuldhulpverlening voor alle inwoners gemakkelijk toegankelijk is. Dit betekent onder meer dat drempels, zoals complexe aanvraagprocedures, worden weggenomen en dat inwoners begrijpelijke informatie en ondersteuning krijgen. De VKB heeft hier al geruime tijd aandacht voor en richt de dienstverlening hierop steeds verder in.

Veel gemeenten organiseren hiervoor een eerstelijnsvoorziening die de brede maatschappelijke intake uitvoert. Wanneer sprake is van (dreigende) schuldenproblematiek, volgt vervolgens een zo

snel mogelijke doorverwijzing naar de VKB voor de inhoudelijke intake en specialistische schuldhulpverlening. Indien een inwoner zich rechtstreeks meldt bij de VKB (2e lijn), wordt dit niet als drempel ervaren en wordt de inwoner geholpen; tegelijkertijd vindt er zo snel mogelijk terugkoppeling plaats aan de gemeente, zodat de gemeente de brede maatschappelijke regie kan behouden en integraliteit met andere leefdomeinen kan borgen.

Schuldhulpverleningstrajecten

Op basis van een vastgesteld plan van aanpak kunnen inwoners met problematische schulden worden ondersteund door het starten van een schuldhulpverleningstraject. De VKB biedt hiervoor een breed palet aan dienstverlening, waaronder budgetcoaching, budgetbeheer, bewindvoering en schuldregelingen, bij voorkeur via saneringskredieten. Indien nodig behoren ook het voorbereiden en opstarten van juridische trajecten, zoals een dwangakkoord en toelating tot de Wsnp, evenals de begeleiding richting en tijdens de Wsnp, tot het takenpakket van de VKB.

Dienstverlening VKB

De VKB heeft die verschillende diensten van schuldhulpverlening ‘onder één dak’. Hierdoor kan aan inwoners met schulden breed en passend maatwerk worden geleverd en kan de ingezette dienstverlening, indien de situatie daarom vraagt, relatief snel worden aangepast. De uitvoering van schuldhulpverlening sluit zoveel mogelijk aan op ontwikkelingen binnen het sociaal domein en binnen de GR-gemeenten als het gaat om beleid en uitvoering. In dat kader wordt structureel afgestemd met de gemeenten en samengewerkt met ketenpartners en vrijwilligersorganisaties.

De dienstverlening is inwonergericht ingericht. De ondersteuning wordt georganiseerd vanuit de behoeften, mogelijkheden en context van de inwoner. Om de toegankelijkheid en bereikbaarheid te vergroten, zijn consultants werkzaam op verschillende locaties binnen de aangesloten gemeenten. Over de inzet, aanwezigheid en praktische invulling hiervan worden afspraken gemaakt met de gemeenten. Het versterken van de aansluiting op lokale partners en netwerken vormt een belangrijke aanleiding om (verder) gebiedsgericht te werken.

De VKB zet continu in op verbetering van werkprocessen en op versterking van de kwaliteit van ondersteuning en begeleiding. Daarbij wordt nadrukkelijk gestuurd op het effectiever inzetten van instrumenten zoals budgetcoaching en nazorg, met als doel inwoners sneller te ondersteunen richting financiële (zelf)redzaamheid en terugval te beperken.

Bij het doorontwikkelen en optimaliseren van werkprocessen blijft maatwerk een uitgangspunt. De gehanteerde werkwijze is doelgericht en sluit aan op de specifieke situatie van de inwoner. De doelgroep benadering is hierbij van belang, omdat de ondersteuning en benaderingswijze per doelgroep kan verschillen (bijvoorbeeld jongeren en nieuwkomers). Door kennis over doelgroepen verder te verdiepen en gericht toe te passen, beogen wij de ondersteuning verder te professionaliseren en de effectiviteit van de dienstverlening te vergroten.

Diensten VKB

Een inwoner in Noord-Oost Groningen kan voor deskundige schuldhulpverlening terecht bij de VKB. Deze dienstverlening vormt het *kernpakket*. Hiermee geeft de VKB handen en voeten aan de uitvoering van de Wgs en het beleidskader van de gemeenten. Het kernpakket wordt door alle GR-gemeenten bij de VKB afgenomen en gedeeltelijk uit de vaste bijdrage bekostigd. Daarnaast kunnen afzonderlijke afspraken worden gemaakt met gemeenten binnen het zogeheten *keuzepakket*. Wij onderscheiden daarin meerder mogelijkheden waarbij inzet bij de gemeentelijke toegang (o.b.v. detachering) en beschermingsbewind de voornaamste zijn.

Op het moment van schrijven vinden er gesprekken plaats over taakafstemming tussen VKB en de gemeenten. Tevens is VKB bezig met de implementatie van de basisdienstverlening, hetgeen leidt tot aanpassing van het dienstenpakket. Wij gaan voor deze begroting uit van hetgeen de situatie nu is, in de wetenschap dat het in de loop van het boekjaar 2026 op onderdelen anders zal zijn.

We beschrijven hieronder daarom het dienstpakket op hoofdlijnen. In het financiële deel zullen afgeleiden en/of af te bouwen diensten nog vermeld worden. Deze zijn onderdeel van de eerder vermelde aanpassingen van het dienstenaanbod.

Intake Compleet. In de gemeentelijke toegang (1e lijn) vindt de eerste beoordeling van de hulpvraag plaats. De gemeente beoordeelt of specialistische schuldhulpverlening door de VKB nodig is. Indien sprake is van complexe of structurele schuldenproblematiek wordt de inwoner doorgeleid naar de VKB, die de schuldhulpverlening inhoudelijk opstart met een uitgebreide intake conform de NVVK Modules.

Crisisinterventie. Wanneer via de gemeentelijke toegang of via andere signalen van inwoners of schuldeiser een bedreigende situatie ontstaat (gedwongen woningontruiming, afsluiting nutsvoorziening of opzegging/ontbinding van de zorgverzekering) kan de VKB een crisisinterventie uitvoeren. Deze interventie is gericht op het afwenden van de bedreigende situatie en snel stabiliseren van de situatie, zodat reguliere schuldhulpverlening kan worden gestart. De interventies kunnen zich niet alleen bij de start, maar gedurende het gehele schuldhulpverleningstraject voordoen.

Stabilisatie. Voordat een schuldregeling kan worden gestart, wordt doorgaans eerst een stabilisatiefase ingezet met als doel inkomsten en uitgaven van de inwoner in evenwicht te brengen. Zodra stabilisatie is bereikt kan een betalingsregeling, herfinanciering of schuldregeling worden opgezet. Een belangrijk tweede doel is het bieden van schuldenrust: het wegnemen van stress en het creëren van tijd en ruimte om toe te werken naar een oplossing. In deze fase wordt gewerkt aan het creëren van financiële rust en overzicht. Stabilisatie is daarmee de fase waarin op basis van het (integrale) plan van aanpak de financiële basis op orde wordt gebracht. Waar nodig wordt flankerende ondersteuning opgestart. De NVVK hanteert voor stabilisatie een termijn van vier maanden, met de mogelijkheid tot verlenging met nog eens vier maanden.

Wanneer het voor de inwoner moeilijk is om de financiën zelfstandig te beheren, kan budgetbeheer worden ingezet om inkomsten en uitgaven te structureren en te borgen dat vaste lasten tijdig worden betaald. Stabilisatie is momenteel nog niet als aparte dienst ingeregeld en daarmee ook niet begroot. Per 2027 zal dit als zodanig worden geïmplementeerd.

Budgetbeheer. De VKB hanteert één eenduidige werkwijze voor budgetbeheer. Voor statushouders geldt een afwijkende aanpak, omdat hiervoor specifieke wettelijke verplichtingen gelden. Budgetbeheer is, conform de NVVK, het geheel van activiteiten waarbij de inkomsten van de inwoner worden beheerd en betalingen worden gedaan overeenkomstig het vastgestelde budgetplan. Het doel daarvan is te borgen dat vaste lasten tijdig worden betaald en dat er geen (nieuwe) betalingsachterstanden ontstaan.

Budgetbeheer kan worden ingezet als onderdeel van schuldhulpverlening (bijvoorbeeld tijdens de stabilisatiefase) of als afzonderlijke vorm van ondersteuning wanneer zelfbeheer (tijdelijk) niet haalbaar is, maar beschermingsbewind een te zware maatregel zou zijn. Budgetbeheer is in beginsel vrijwillig, maar kan in specifieke situaties ook als voorwaarde binnen een traject worden ingezet. Uitgangspunt is dat budgetbeheer tijdelijk wordt ingezet en, afhankelijk van de situatie en de (zelf)redzaamheid van de inwoner, kan worden verlengd.

Budgetcoaching. Budgetcoaching betreft het versterken van financiële kennis en vaardigheden, en het bevorderen van gedragsverandering en het doorbreken van belemmerende overtuigingen. Het doel is inwoners meer inzicht te geven in hun financiële keuzes en hun (zelf)redzaamheid te vergroten. Budgetcoaching kan vanaf het begin van de ondersteuning worden ingezet, maar ook in combinatie met budgetbeheer en/of een schuldregeling worden aangeboden.

De afbakening tussen budgetcoaching door de VKB en coaching door andere professionals ligt bij situaties waarin sprake is van problematiek die verder gaat dan (problematische) schulden. Dit betreft vaak complexe psychosociale problematiek die meerdere leefgebieden raakt. Dan is gespecialiseerde hulpverlening noodzakelijk (denk aan verslaving, dakloosheid, psychische of ontwikkelingsproblematiek, trauma, rouw, echtscheiding. Deze situaties vallen buiten de scope de VKB waarvoor passende samenwerking wordt gezocht met gespecialiseerde ondersteuning.

Nazorg

Nazorg is gericht op het voorkomen van terugval en het behouden van financieel gezond gedrag na afronding van een traject, zoals schuldbemiddeling, saneringskrediet of een periode van budgetbeheer. Het kan bestaan uit lichte begeleiding, periodieke contactmomenten en/of kortdurende ondersteuning. Nazorg is momenteel in ontwikkeling binnen ons dienstenpakket. In de komende periode worden inhoud, werkwijze en organisatorische inbedding verder uitgewerkt, met als doel nazorg in 2027 structureel als onderdeel van de dienstverlening aan te bieden.

Wsnp-begeleiding. Een specifiek vorm van begeleiding is dit element uit de basisdienstverlening voor inwoners die gemeenten of de VKB al in beeld hebben wanneer zij een Wsnp-traject gaan volgen. Gemeenten ondersteunen inwoners bij de aanvraag en het doorlopen van het Wsnp-traject om uitval te voorkomen. Dit kan onder andere bestaan uit begeleiding bij het aanleveren van stukken voor de aanvraag, het voorbereiden op de zitting en meegaan naar een toelatingszitting. Daarnaast wordt tijdens het gehele Wsnp traject financiële begeleiding geboden, soortgelijk aan de financiële begeleiding in de minnelijke schuldregeling (Msnp).

NPS (Niet Problematische Schulden)

NPS betreft situaties waarin schulden (nog) niet als problematisch worden aangemerkt en waarin een inwoner de vordering(en) in beginsel volledig (100%) kan voldoen. In deze situaties past in de regel een oplossing via een betalingsregeling of herfinanciering, in plaats van schuldregelen.

Saneringskrediet

Een saneringskrediet wordt ingezet wanneer gedeeltelijke terugbetaling mogelijk is. De schulden worden aan het begin van het traject ineens (tegen finale kwijting) afgekocht met een krediet. De inwoner lost het krediet af binnen de geldende looptijd. Uitgangspunt is dat een saneringskrediet als voorkeursoplossing wordt ingezet, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om af te wijken.

Schuldbemiddeling

Schuldbemiddeling wordt ingezet wanneer gedeeltelijke terugbetaling mogelijk is, maar een saneringskrediet niet passend of mogelijk is. De inwoner betaalt gedurende de looptijd naar draagkracht; na afloop verlenen schuldeisers finale kwijting voor het restant, mits aan de voorwaarden is voldaan.

Dwangakkoord. Een dwangakkoord is een verzoek aan de rechtbank om één of meer weigerende schuldeisers te verplichten alsnog in te stemmen met een buitengerechtelijk akkoord (MSNP), wanneer het minnelijk traject is doorlopen maar niet tot stand komt door (onredelijke) weigering. Het verzoek tot dwangakkoord meestal tegelijk ingediend met het verzoek tot toelating tot de

Wsnp. De VKB kan, namens de gemeenten en binnen de gemaakte uitvoeringsafspraken, het dossier voor het dwangakkoord voorbereiden en indienen, met de benodigde onderbouwing dat het aanbod het maximaal haalbare is en dat de weigering niet redelijk is.

Afgeven 285-verklaring (Wsnp). Wanneer een minnelijke schuldregeling niet haalbaar blijkt, wordt ten behoeve van een Wsnp-verzoek een 285-verklaring opgesteld: een met redenen omklede verklaring dat er geen reële mogelijkheden zijn om tot een buitengerechtelijke schuldregeling te komen, inclusief informatie over de (on)mogelijkheden tot aflossing. Deze verklaring wordt afgegeven door, of namens, het college van B&W en is door de colleges gemandateerd aan de VKB. De 285-verklaring is een verplichte bijlage bij het verzoekschrift tot toelating tot de Wsnp en wordt opgesteld volgens het meest actuele model dat in overleg is vastgesteld.

Beschermingsbewindvoering. De VKB voert beschermingsbewindvoering uit voor inwoners die door de rechter onder bewind zijn gesteld vanwege fysieke of geestelijke gezondheidsproblemen of, indien van toepassing, problematische schulden. Na uitspraak van de kantonrechter voert een bewindvoerder de financiële handelingen uit die bijdragen aan een goed bewind en wordt de financiële situatie van de betrokkene stabiel gemaakt en gehouden.

Daarbij wordt niet alleen gestuurd op stabiliteit maar ook op perspectief, gericht op het vergroten van financiële redzaamheid en het toewerken naar uitstroom uit bewind. Dit geldt zowel voor inwoners die bij de VKB) als voor inwoners onder bewind bij externe particuliere bewindvoerders. In die situaties wordt, in samenwerking met gemeenten en ketenpartners, gewerkt aan het opbouwen van vaardigheden en het afbouwen van financiële begeleiding, zodat inwoners op de duur hun financiën zelfstandig kunnen vormgeven en de bewindmaatregel kan worden beëindigd.

Sociale leningen. Het verstrekken van persoonlijke sociale leningen is onderdeel van het aanbod van de VKB. Hiermee kunnen inwoners met beperkte kredietmogelijkheden toch noodzakelijke uitgaven doen tegen verantwoorde voorwaarden.

Preventie en voorlichting. Deze belangrijke dienstverlening is momenteel in herontwikkeling, samen met de gemeenten. De gedachte daarbij is om een apart team Preventie en Voorlichting te vormen. Dit team krijgt als opdracht om een structureel en herkenbaar aanbod te ontwikkelen, gericht op drie prioritaire doelgroepen: werkgevers, jongeren en statushouders. Het team kan hierbij samenwerken met lokale initiatieven, scholen, werkgeversorganisaties en maatschappelijke partners. De exacte verder invulling wordt in 2026 uitgewerkt.

Gemeentelijke toegang. Binnen het keuzepakket kunnen gemeenten aanvullende afspraken maken over de inzet en positionering van specialistische capaciteit in de 1e lijn. Een voorbeeld hiervan is het toevoegen van consultants van de VKB aan gemeentelijke teams die vroegsignalering uitvoeren.

De inzet van VKB-consulenten wordt momenteel vormgegeven middels detachering. Per 2027 zullen we dit wijzigen naar dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) zodat de levering van VKB aan de gemeenten niet persoonsgebonden is. De precieze invulling betreft altijd maatwerk.

4. Gewijzigde financiële begroting

4.1. Samenvatting wijzigingen

Begrotingswijziging 2026	Diensten- aanbod AB 20/11/2025	Pilot budget- coaching AB 20/11/2025	Smart FMS AB 5/2/2026	Subtotaal AB	Overbrugging manager bedrijfsvoering	Dekking UWV ERD WW	Schuldhelp- verlening ondernemers	Automa- tisering	Totaal
Opbrengsten									
E.1 Vaste bijdrage				0		120.000		60.000	180.000
E.3 Schuldhelpverlening	162.771	77.280		240.051					240.051
E.3a Schuldhelpverlening ondernemers				0			-34.696		-34.696
Incidentele bijdragen			106.000	106.000	50.000				156.000
Totaal opbrengsten	162.771	77.280	106.000	346.051	50.000	120.000	-34.696	60.000	541.355
Kosten									
E.8 Personeel									
Formatie Bewindvoering			-48.800	-48.800					-48.800
Formatie administratie			-16.300	-16.300					-16.300
Formatie budgetcoach		59.896		59.896					59.896
Formatie dienstenaanbod	119.459			119.459					119.459
Projectondersteuning			63.840	63.840					63.840
Inhuur personeel			63.636	63.636	50.000				113.636
Vervanging ziekteverzuim / Eigen risico WW				0		120.000			120.000
Totaal E.8 Personeel	119.459	59.896	62.376	241.731	50.000	120.000	0	0	411.731
E.11 Automatisering									
Licenties en software		26.000	16.096	42.096				60.000	102.096
Totaal E.8 Automatisering	0	26.000	16.096	42.096	0	0	0	60.000	102.096
E.12 Apparaatkosten			144	144					144
Totaal E.12 Apparaatkosten	0	0	144	144	0	0	0	0	144
E.13 Bankkosten			27.385	27.385					27.385
Totaal E.13 Bankkosten	0	0	27.385	27.385	0	0	0	0	27.385
Totaal kosten	119.459	85.896	106.000	311.355	50.000	120.000	0	60.000	541.355
Saldo	43.312	-8.616	0	34.696	0	0	-34.696	0	0

Van de voorgestelde wijzigingen is een aantal al eerder ter besluitvorming in het Algemeen Bestuur behandeld en in de vorige paragrafen nader toegelicht. Aanvullend hebben zich inmiddels een aantal nieuwe ontwikkelingen voorgedaan die leiden tot een begrotingsaanpassing:

- **Overbrugging manager bedrijfsvoering:** De vervanging van de per 1 januari uit dienst getreden manager financiën heeft geleid tot een nieuwe manager bedrijfsvoering die per 1 april in dienst is getreden. De meerkosten voor de overbrugging van de eerste drie maanden bedragen en de overdracht na 1 april worden geraamd op € 50.000. Voorgesteld wordt deze incidentele kosten te dekken uit een incidentele bijdrage.
- **Dekking UWV ERD WW:** VKB bespaart hiermee naar schatting ongeveer € 150.000 per jaar aan WW-premie. Het betekent ook dat het UWV de WW-uitkering doorberekent van een aantal medewerkers die eind 2025 uit dienst zijn gegaan en nog geen nieuwe baan hebben gevonden. Hierdoor is de in de begroting 2026 opgenomen post van € 70.000 niet toereikend. Mocht het betreffende ex-medewerkers niet lukken in 2026 een nieuwe baan te vinden, dan zullen de totale kosten in 2026 € 190.000 bedragen. Daarnaast is het denkbaar dat er nieuwe doorberekeningen van WW-uitkeringen zullen komen. Daarom wordt voorgesteld de kosten eigen risicodragerschap met € 120.000 te verhogen tot € 190.000 en de verhoging als structurele kosten in de vaste bijdrage op te nemen.

- **Schuldhelpverlening ondernemers:** In de verwachte dienstverleningsafname is voor de gemeenten Oldambt en Pekela rekening gehouden met inzet voor schuldhelpverlening aan ondernemers. In de praktijk blijkt hier weinig behoefte te zijn. Daarom wordt voorgesteld deze inkomsten af te ramen naar nihil en deze lagere opbrengsten te dekken uit de aanpassing van het dienstenaanbod.
- **Automatisering:** Zoals ook in paragraaf 2.1.4 ICT is weergegeven, zullen de automatiseringskosten naar verwachting toenemen, waarbij in 2026 een inhaalslag is te onderkennen. Hierdoor zal in 2026, naast de kosten in het kader van budgetcoaching (Plinkr) en Smart FMS, € 60.000 meer kosten worden gemaakt dan oorspronkelijk begroot. Dit betreft kosten voor de upgrade van een aantal servers van 2016 naar 2022 en een aantal Allegro-applicaties, zoals een crisis- en niet problematische schulden (NPS) module.

In de volgende paragrafen is de begrotingswijziging weergegeven in vergelijking met de realisatie 2025, de oorspronkelijke begroting 2026 en de ontwerpbegroting 2027, onderverdeeld naar programma's en een categoriale rekening van baten en lasten. Daarnaast is de verdeling naar gemeenten van de voorgestelde wijzigingen weergegeven.

Investerings 2026

In de begroting is rekening gehouden met een afschrijvingslast van € 94.000. Dit betreft, naast de afschrijving van reguliere bedrijfsmiddelen, ook afschrijvingen van de investeringen in het nieuwe pand aan het Prof. Cleveringaplein. Deze investeringen worden in 2026 afgerond. Naar verwachting zal in 2026 nog € 25.000 investeringskosten voor het nieuwe pand worden gemaakt en overigens € 35.000 aan vervangingsinvesteringen voor laptop, telefoons, meubilair en overige inventaris.

4.2. Programmarekening

LASTEN	Realisatie 2025	Primaire begroting 2026	Wijziging	Gewijzigde begroting 2026	Primaire begroting 2027
	€	€	€	€	€
Programma: schuldhelpverlening	4.622.926	4.183.913	541.356	4.725.268	4.541.243
Overhead	1.307.809	1.279.787		1.279.787	1.494.470
Totaal lasten	<u>5.930.735</u>	<u>5.463.700</u>	<u>541.356</u>	<u>6.005.056</u>	<u>6.035.713</u>
BATEN	Realisatie 2025	Primaire begroting 2026	Wijziging	Gewijzigde begroting 2026	Primaire begroting 2027
	€	€	€	€	€
Programma: schuldhelpverlening	5.755.735	5.463.751	385.356	5.849.107	6.035.713
Totaal baten	<u>5.755.735</u>	<u>5.463.751</u>	<u>385.356</u>	<u>5.849.107</u>	<u>6.035.713</u>
Exploitatiesaldo voor incidentele bijdragen	-175.000	51	-156.000	-155.949	0
Incidentele bijdrage	<u>175.000</u>		<u>156.000</u>	<u>156.000</u>	<u>-</u>
Exploitatiesaldo na incidentele bijdragen	<u>0</u>	<u>51</u>	<u>-</u>	<u>51</u>	<u>0</u>

4.3. Categoriele rekening van baten en lasten

BATEN	Realisatie 2025	Primaire begroting 2026	Wijziging	Gewijzigde begroting 2026	Primaire begroting 2027
	€	€	€	€	€
E.1 Vaste bijdrage	2.069.300	2.388.722	180.000	2.568.722	2.612.498
E.2 Exploitatiebijdrage	846.811	-	-	-	-
E.3 Schuldhulpverlening	1.941.940	2.035.443	240.051	2.275.494	2.489.553
E.3a Schuldhulpverlening ondernemers	-	34.696	-34.696	-	249
E.3b Schuldhulpverlening jongeren	-	7.245	-	7.245	6.262
E.4 Gemeentelijke toegang	121.119	177.744	-	177.744	138.112
E.5 Beschermingsbewind	512.097	634.802	-	634.802	635.750
E.6 Overige	91.936	115.100	-	115.100	93.128
E.7 Rente	172.533	70.000	-	70.000	60.161
Totaal baten	5.755.735	5.463.751	385.356	5.849.107	6.035.713

LASTEN	Realisatie 2025	Primaire begroting 2026	Wijziging	Gewijzigde begroting 2026	Primaire begroting 2027
	€	€	€	€	€
E.8 Personeel	4.552.173	4.398.900	411.731	4.810.631	4.822.481
E.9 Afschrijving investeringen	66.652	94.000	-	94.000	97.036
E.10 Huisvesting	165.558	135.000	-	135.000	143.501
E.11 Automatisering	453.023	325.000	102.096	427.096	355.653
E.12 Apparaatskosten	313.470	227.200	144	227.344	374.943
E.13 Bankkosten	37.685	55.000	27.385	82.385	56.777
E.14 Mutaties voorzieningen	37.837	10.000	-	10.000	10.323
E.15 BTW compensatie	304.337	218.600	-	218.600	175.000
E.16 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-
Totaal lasten	5.930.735	5.463.700	541.356	6.005.056	6.035.713
Exploitatiesaldo voor incidentele bijdragen	-175.000	51	-156.000	-155.949	-
Incidentele bijdragen	175.000		156.000	156.000	-
Exploitatiesaldo na incidentele bijdragen	0	51	-	51	-

4.4. Bijdrage per gemeente

Opdrachtgever	BEGROTING 2026					
	Product afname	Overige bijdrage	Vaste bijdrage	Exploit. bijdrage	BTW compens.	Totaal [A t/m E]
	A	B	C	D	E	F
Eemsdelta	588.777	118.496	769.057	-	-65.019	1.411.311
Het Hogeland	221.939	-	265.179	-	-23.943	463.174
Oldambt	639.492	98.774	671.855	-	-66.880	1.343.240
Pekela	205.517	2.415	213.415	-	-21.436	399.910
Veendam	379.719	-	469.216	-	-41.320	807.614
Totaal	2.035.443	219.685	2.388.722	-	-218.600	4.425.249

Opdrachtgever	BEGROTINGSWIJZIGING 2026					
	E.3 SHV	E.3a SHvO	E.1 Vaste bijdrage	Incidentele bijdrage	BTW compens.	Totaal [A t/m E]
	A	B	C	D	E	F
Eemsdelta	58.443		57.952	50.225		166.619
Het Hogeland	25.277		19.982	17.318		62.577
Oldambt	71.806	-33.488	50.627	43.877		132.822
Pekela	36.547	-1.208	16.082	13.937		65.358
Veendam	47.978		35.357	30.643		113.978
Totaal	240.051	-34.696	180.000	156.000	-	541.355

Opdrachtgever	BEGROTING 2026 NA WIJZIGING					
	Product afname	Overige bijdrage	Vaste bijdrage	Incidentele bijdrage	BTW compens.	Totaal [A t/m E]
	A	B	C	D	E	F
Eemsdelta	647.220	118.496	827.009	50.225	-65.019	1.577.930
Het Hogeland	247.216	-	285.161	17.318	-23.943	525.751
Oldambt	711.298	65.286	722.482	43.877	-66.880	1.476.062
Pekela	242.064	1.207	229.497	13.937	-21.436	465.268
Veendam	427.697	-	504.573	30.643	-41.320	921.593
Totaal	2.275.494	184.989	2.568.722	156.000	-218.600	4.966.604

